

Magdalena Rosińska

ZIMNICA W 2003 ROKU

Słowa kluczowe: zimnica (malaria), Polska, rok 2003

Key words: malaria, epidemiology, Poland, 2003

W roku 2003 zarejestrowano w Polsce 17 importowanych zachorowań na zimnicę (zapadalność 0,04 na 100 000), mniej o 9 niż w 2002 r. i o 15 niż wyniosła mediana za lata 1997-2001. Spośród zgłoszonych zachorowań 13 zakwalifikowano jako nowe zachorowania, 3 jako nawrót zimnicy zdiagnozowanej poprzednio, w jednym przypadku brak było takiej informacji. W pięciu przypadkach przebieg kliniczny określono jako ciężki. Jeden chory zmarł na postać mózgową malarii wywołaną przez *Plasmodium falciparum*.

W przypadkach malarii nawrotowej czynnikiem etiologicznym były *Plasmodium vivax* i *Plasmodium ovale*, po 1 zachorowaniu, a w jednym przypadku nie ustalono gatunku zarodźca malarii. Wśród nowych zachorowań w 8 przypadkach (62%) stwierdzono zarażenie *Plasmodium falciparum*, w 2 – *Plasmodium vivax*, a w 3 nie ustalono gatunku *Plasmodium*. W większości przypadków rozpoznanie postawiono na podstawie badania parazytologicznego, uzupełnionego lub nie badaniem serologicznym lub badaniem PCR. W jednym przypadku podstawą rozpoznania był dodatni wynik testu paskowego (badanie immunochromatograficzne), w jednym, przy ujemnym wyniku badania parazytologicznego, typowy obraz kliniczny i dobra reakcja na stosowane leczenie przyczynowe, a w jednym przypadku, przy ujemnych wynikach badania parazytologicznego, wykrycie kwasu nukleinowego pasożyta w materiale sekcyjnym.

Chorzy byli w wieku od 10 do 63 lat, w tym dziecko w wieku 10 lat, 1 osoba w grupie wieku 11-20 lat, 4 osoby w grupie wieku 21-30 lat, 7 osób w wieku 31-40 lat, 1 osoba w grupie wieku 41-50 lat i 3 osoby powyżej 50 roku życia. Wśród chorych było 14 mężczyzn i 3 kobiety.

Podobnie do poprzednich lat wszystkie zgłoszone przypadki zostały do Polski zawleczone. W tabeli I przedstawiono kraje, w których najprawdopodobniej doszło do zarażenia. Większość chorych przed zachorowaniem przebywała w Afryce, 2 osoby podróżowały do Azji, jedna do Indonezji. Jako kraj docelowy najczęściej wymieniano Kenię (3 osoby), a także Nigerię i Kongo (po 2 osoby). Spośród 3 chorych zakażonych *P. vivax* wszyscy podali jako możliwe miejsce zarażenia kraje afrykańskie.

Najczęściej celem podróży były wycieczki turystyczne (4 osoby) lub wizyty u rodziny (2 osoby), wyjazdy służbowe i tymczasowa praca w danym kraju (4 osoby), a także prowadzenie działalności misyjnej (4 osoby). Wszystkie 3 przypadki nawrotu malarii dotyczyły osób, które przebywały na misji.

W czterech przypadkach stosowano profilaktykę przeciwezimniczą, w pozostałych albo jej nie stosowano, albo brak jest informacji na ten temat. Z czterech chorych, którzy prze-

Tabela I. Importowane zachorowania na malarię w Polsce, wg kraju, gdzie doszło do zarażenia
 Table I. Number of malaria cases imported from abroad by country where infection was acquired

Kontynent i kraj zarażenia		Liczba przypadków	Gatunek <i>Plasmodium</i>				Liczba zgonów
			<i>P.vivax</i>	<i>P.falciparum</i>	<i>P.ovale</i>	b.d.	
Afryka	RAZEM	13	3	6	1	3	1
	Nigeria	2	-	1	-	1	-
	Kenia	2	-	1	1	-	1
	Kenia lub Sudan	1	-	1	-	-	-
	Namibia lub Zambia	1	1	-	-	-	-
	Kongo	2	-	1	-	1	-
	Sierra Leone	1	-	1	-	-	-
	Rep. Środk. Afryki	1	-	-	-	1	-
	Tanzania lub Malawi	1	1	-	-	-	-
	Kamerun	1	1	-	-	-	-
	Togo	1	-	1	-	-	-
Azja	RAZEM	2	-	2	-	-	-
	Kambodża lub Birma	1	-	1	-	-	-
	Tajlandia lub Wietnam	1	-	1	-	-	-
Australia i Oceania	RAZEM	1	-	-	-	1	-
	Indonezja	1	-	-	-	1	-
Nieznany		1	-	-	-	1	-
RAZEM		17	3	8	1	5	1

bywali na wycieczkach turystycznych, 3 przyjmowało leczenie profilaktyczne, o jednym brak jest takiej informacji. Natomiast osoby odwiedzające rodzinę w Afryce nie otrzymywały takiej profilaktyki. Niezbędne jest zatem propagowanie profilaktyki przeciwzimmniczej wśród osób zamierzających wyjechać do krajów endemicznego występowania tej choroby, zgodnie z obowiązującymi zaleceniami.

Zwraca uwagę względnie niska liczba zgłoszonych przypadków zimnicy. Przy wzrastającym ruchu turystycznym należy oczekiwać częstszych przypadków zawleczenia zimnicy do Polski, więc niska liczba dotychczas zarejestrowanych zachorowań może świadczyć o niekompletnym ich zgłaszaniu.

M Rosińska

MALARIA IN POLAND IN 2003

SUMMARY

Seventeen cases of malaria were reported in Poland in 2003. All of them were imported: 13 from Africa, 2 from Asia and 1 from Indonesia. In 8 cases *P. falciparum* etiology was confirmed. Among the cases 14 were men and 3 were women. The youngest patient was 10 and the oldest 63,

11 of the patients were in the age group 21 to 40 years. Most commonly the reasons for travel were tourism or family visits (6 cases), professional (4 cases) and missionary (4 cases) travel. One death from *falciparum* malaria was reported in Poland in 2003. In 4 cases some kind of chemoprophylaxis was documented. In other prophylaxis was not used or not documented.

Adres autora:

Magdalena Rosińska
Zakład Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny
ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa